

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

2. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських: Наказ МВС України від 09.11.2016 № 1179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16#Text>

3. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 № 2337-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19#Text>

4. Бугайчук К.Л. Науково-практичний коментар до Дисциплінарного статуту Національної поліції України. Харків, 2019. URL: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/pravyloaoformlennyaspysku_vykorystanyhdzherel.pdf

Бандура Богдана Вячеславівна,
курсант 2-го курсу ННІ № 1
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: **Братков С.І.**
доцент кафедри поліцейського права,
кандидат юридичних наук, доцент

ПОВЕРХНЕВА ПЕРЕВІРКА ТА ДОДАТКОВІ ПОВНОВАЖЕННЯ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ

Одне з головних завдань працівників поліції – забезпечувати громадський порядок. Для цього українське законодавство наділило поліцію низкою повноважень. Тому правоохоронці можуть, серед іншого, перевіряти документи, зупиняти транспорт для огляду і, в разі потреби, застосовувати силу, спецзасоби чи вогнепальну зброю[1].

Разом із цим часто під час несення служби поліція нехтує визначеними законом процедурами, тим самим порушуючи права людей.

В умовах воєнного часу посилені заходи безпеки і взаємодія з працівниками поліції стає частішою.

Найчастіші порушення з боку правоохоронців:

- Порушення порядку проведення поверхневої перевірки та огляду;
- Протиправне затримання та особистий обшук;
- Протиправний обшук приміщення, житла тощо;
- Протиправне застосування сили, зброї чи спецзасобів, а також погрози їх застосування.

Поверхнева перевірка – це один із превентивних заходів, тобто дії, що мають не допустити злочин чи неправомірну поведінку.

Це означає, що у поліцейського є підстави вважати, що ви при собі маєте заборонений предмет, що загрожує життю чи здоров'ю (наприклад, зброя, наркотики, легкозаймісті речовини, саморобні піротехнічні засоби тощо).

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Підстави мають бути реальними: наприклад, плями крові на одязі, неадекватна поведінка або ви у стані сп'яніння. Їх поліцейський повинен чітко озвучити до початку перевірки.

Поверхнева перевірка здійснюється шляхом візуального огляду особи, проведенням по поверхні вбрання особи рукою, спеціальним приладом або засобом, візуальним оглядом речі або транспортного засобу [2]. Вміст наплічника чи сумочки особа маєте показати особисто, ритися там правоохоронці не мають права.

Під час поверхневої перевірки працівнику поліції заборонено:

- самостійно ритися у кишенях та речах;
- використовувати силу (навіть якщо відмовляють показувати речі);
- погрожувати чи психологічно тиснути;
- робити будь-що інше, що принижує гідність людини.

Проводити поверхневу перевірку може поліцейський однієї з вами статі. Ця процедура не передбачає фіксації у протоколі та залучення понятих.

Поверхнева перевірка – це добровільна дія. Якщо особа відмовляється, то оглянути речі можна буде лише під час особистого огляду або обшуку. Підстава – фіксація конкретного адміністративного або кримінального правопорушення.

Щодо додаткових повноваження поліції в умовах війни то 15 березня 2022 року народні депутати ухвалили Закон України «Про внесення змін до законів України «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» з метою оптимізації діяльності поліції, у тому числі під час дії режиму воєнного стану».

Завдяки ухваленню цього Закону поліція зможе забезпечити свою ефективну діяльність та виконувати завдання в умовах воєнного стану.

Серед додаткових повноважень поліцейських:

- За письмовим запитом безоплатно одержує від державних органів, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб державної форми власності інформацію, необхідну для виконання завдань і повноважень поліції, зокрема про військовополонених.
- Конвоювання осіб, затриманих за підозрою в учиненні кримінального правопорушення, узятих під варту, обвинувачених або засуджених до позбавлення волі, а також охорона їх у залі суду.
- Може утримувати в ізоляторах тимчасового тримання осіб, затриманих за вчинення кримінальних або адміністративних правопорушень, осіб, щодо яких як запобіжний захід застосовано тримання під вартою, осіб, підданих адміністративному арешту, а також обвинувачених і засуджених.
- Оперативне розмінування: виявлення, знешкодження та знищення вибухонебезпечних предметів.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

- Техніко-криміналістичне забезпечення огляду місця події, у тому числі пов'язаної з пожежами, та спеціальні вибухотехнічні роботи за фактами скоєння вибухів, надходження повідомлень про виявлення підозрілих вибухонебезпечних предметів, загрозу вибуху.
- Представництво та виконання зобов'язань України в Міжнародній організації кримінальної поліції - Інтерполі.
- Співробітництво з Європейським поліцейським офісом (Європолом).
- Збір біометричних даних осіб, у тому числі шляхом дактилоскопіювання.
- Адміністративний нагляд відповідно до закону.

Закон також передбачає, що на час воєнного стану атестування поліцейських не проводиться. Поліцейські призовного віку на весь період їх служби в поліції отримують відстрочку від призову. Також під час воєнного стану поліцейським гарантується безоплатне медичне забезпечення в закладах охорони здоров'я будь-якої форми власності.

Список використаних джерел:

1. Не)правомірні дії працівників поліції в умовах воєнного стану, <https://www.pravda.com.ua/columns/2022/05/19/7347207/>
2. Закон України від 02 липня 2015 року «Про Національну поліцію». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

Базір Вікторія Богданівна
курсант 2 курсу ННІ № 2 НАВС
Науковий керівник: **Гусєва К. А.**,
доцент кафедри поліцейського права,
кандидат юридичних наук, старший
науковий співробітник, підполковник
поліції

ЗМІНИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛУ ДІЗНАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Відповідно до статті 1 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» воєнний стан є особливим періодом правового режиму, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини та громадянина, прав і